

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT FRÅN ARBETSGRUPPEN FÖR UTBILDNING, KULTUR, UNGDOMSFRÅGOR OCH IDROTT

Ordförande: Silja Markkula, Europeiska ungdomsforumets ordförande

Fredagen den 25 mars 2022 kl. 9.00–11.30, kl. 14.00–16.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Mötet ägde rum i hybridformat och sändes via webb-tv (inspelningen finns [här](#) och [här](#)). Ordföranden välkomnade deltagarna och förklarade att syftet med mötet var att diskutera utkast till förslag som utarbetats på grundval av medborgarpanelernas rekommendationer. Ordföranden föreslog att mötet skulle läggas upp på så sätt att man gick igenom en åtgärd i taget.

Dessutom meddelade hon att den digitala plattformens fjärde rapport kommit ut. Hon lyfte fram de nya uppgifterna eller tyngdpunkten i denna rapport avseende otrygga anställningar och ungdomsarbetslöshet, sociala och geografiska skillnader i tillgången till högre utbildning och kultur, ett EU-omfattande museipass som skulle passa funktionshindrade personers behov, kulturarbetare som yrke, jämställdhet inom idrotten och mindre kända idrotter. Hon uppmanade arbetsgruppens medlemmar att hålla rapporten i åtanke.

2. Inlägg av talespersonen

Arbetsgruppens talesperson lade fram inledande utkast till förslag och förklarade den metod som använts vid utarbetandet av dem. Hon underströk att vissa delar behövde diskuteras ytterligare, eftersom de inte uttryckligen nämndes i medborgarpanelernas rekommendationer eller överlappade andra arbetsgrupper.

3. Presentation och diskussion om de inledande utkasten till förslag i syfte att lägga fram dem vid plenarsammanträdet den 26 mars

Under den efterföljande debatten hade deltagarna tillgång till förteckningen över utkast till förslag och diskuterade varje åtgärd enligt textens ordningsföljd.

När det gäller klustret för utbildning underströk flera medlemmar i arbetsgruppen begreppet "ett europeiskt område för utbildning" och behovet av finansiering. Följande punkter togs upp:

- En medlem i arbetsgruppen framhöll att principen om lika tillgång till utbildning och livslångt lärande samt erkännande av examina och yrkeskompetens uttryckligen även bör avse flyktingar.
- Ordet "harmonisering" av utbildningsnivå väckte viss skepsis och borde ersättas med "samordning".
- Såsom anges i Europeiska medborgarpanelens rekommendation bör medlemsstaterna enas om och anta en certifierad minimistandard för utbildning i kärnämnen med början i grundskolan.

- Behovet av att förbättra det ömsesidiga erkännandet av examina och att även beakta yrkesfärdigheter (t.ex. på miljöområdet och det digitala området). En europeisk ram för lärlingsutbildningar som bygger på specifika moduler kan också nämnas.
- Förslagen bör innehålla en rätt till utbildning på arbetsplatsen.
- EU bör främja erkännandet av formellt och informellt lärande, till exempel med Unescos lärandestadspris ("city of learning award") som förebild, och bygga vidare på den avgörande roll som idrottsföreningar samt kultur- och ungdomsorganisationer kan spela i detta sammanhang. Dessa organisationer bör få ett större erkännande.
- Angående utveckling av en framtidssäkrad utbildning och livslångt lärande i Europa framhöll flera medlemmar i arbetsgruppen att det behövs en övergripande plan. Några av de föreslagna ändringarna var att komplettera samhällsutbildningen med kurser om Europas historia, EU:s värden och EU:s roll i världen och att hänvisa till STEAM (inklusive konst och humaniora) snarare än till STEM (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik). Ett förslag var också att kombinera alla åtgärder som rör kritiskt tänkande och digital utbildning inom en och samma åtgärd, med flera justeringar: använda en mer specifik term än "skepsis", hänvisa till "mediekunskap" snarare än till digital utbildning, ta bort hänvisningen till "desinformation" (som skulle kunna uppfattas som en uppmuntran till censur) och nämna bekämpning av mobbning och rasism.
- När det gäller undervisningsmetoder var ett förslag att ta bort interaktiva videospel, eller att hänvisa till spelifiering ("gamification") i stället för videospel.
- När det gäller lärarutbildning föreslogs det att man skulle nämna lärares rörlighet genom Erasmus+-programmet och skapa en plattform som ger tillgång till undervisningsmaterial och kunskap som byggts upp i Europa. Vissa deltagare menade att lärare bör ha mer av en mentorsroll i förhållande till eleverna och vara mer uppdaterade vad gäller sociala medier. Ett förslag var också att ersätta "stöd" med "utveckla befintliga program" eller "stödja systemisk utbildning och fortbildning av hög kvalitet".
- Angående tillgång till internet för alla barn och familjer framfördes flera förslag till omformulering, t.ex. att lägga till "bredband" och stryka hänvisningen till pandemin för att hålla åtgärden bred. Några talare efterlyste också en utvidgning av åtgärdens tillämpningsområde till att omfatta alla, även för arbetsändamål.
- Avslutningsvis, vad gäller informationsplattformen för utbyte av kunskap och erfarenheter tog flera deltagare upp idén om att inkludera lösningar för ungdomar och flytta den till klustret för ungdomar. Det föreslogs också att plattformen skulle samla information om alla befintliga program och tillgängliga möjligheter.

För klustret för ungdomsfrågor lämnade deltagarna följande kommentarer för varje åtgärd:

- När det gäller ungdomars deltagande och representation var några av förslagen att ersätta ordet "kontinent" med "Europeiska unionen", lägga till "beslutsfattande" till "demokratiska processer", införa ett systematiskt "ungdomstestsystem" för att bedöma EU-lagstiftningens konsekvenser för ungdomar (som det hänvisas till i den senaste plattformsrapporten). Idén att sänka rösträttsåldern för val till Europaparlamentet, eventuellt med Europaparlamentets ordalydelse och under förutsättning att samhällsutbildningen och utbildningen om EU stärks i läroplanen, diskuterades ingående.
- Flera talare efterlyste en mer nyanserad formulering när det gäller praktisk arbetslivsorientering, praon ("observatory visits") (som aldrig bör ses som klartecken för barnarbete) genom att begränsa praons längd, eventuellt ta bort hänvisningen till bidrag, och koppla praon till en ram för yrkesvägledning och mentorskap som en del av den formella utbildningen. Ytterligare idéer var att

skapa en europeisk samhällstjänst med rörlighet, uppmuntra varvad utbildning och ta upp den europeiska ungdomsgarantin i en särskild åtgärd.

- Angående arbetstillfällen och praktikplatsernas överensstämmelse med kvalitetsstandarder diskuterade deltagarna ersättningen för praktikplatser. Stöd för att förbjuda oavlönade praktikplatser uttrycktes i arbetsgruppen, samtidigt som de möjligheter som erbjuds ungdomar inte får minska, och frågan om praktiktjänstgöring inom ramen för utbildning måste övervägas ytterligare. Ett alternativ skulle kunna vara att praktikanter får offentligt ekonomiskt stöd.
- Volontärverksamhet, som skiljer sig från jobb eller praktiktjänstgöring, skulle behöva främjas.
- Angående lika tillgång till socialt skydd för ungdomar föreslog deltagarna att man skulle gå längre när det gäller tillgång till bostäder. Vissa medlemmar i arbetsgruppen föreslog särskilt att bostäder eller tillgång till överkomliga bostäder borde bli en mänsklig rättighet. Ett förslag lades fram om särskilda åtgärder för att skydda föräldralösa barn när de lämnar sitt barnhem på grund av åldern.
- Angående förebyggandet av kompetensflykt föreslogs det att ett land som tar emot en person vars utbildning bygger på offentliga medel skulle kunna ge ekonomisk ersättning till ursprungslandet, även om vissa medlemmar betonade risken för att den fria rörligheten inom EU undergrävs. En annan talare föreslog att "påtvungad rörlighet" skulle kunna undvikas genom att lönerna utjämnas i hela EU.
- Slutligen, när det gäller krishanteringsåtgärder som riktar sig till ungdomar, påpekades det att scenarierna inte kunde beskrivas i detalj, såsom anges i Europeiska medborgarpanelens rekommendation.

För klustret om främjande av den europeiska identiteten tog talarna upp följande:

- Ordet "kultur" saknas i klustrets titel, som också bör hänvisa till mångfald.
- En annan idé för att utveckla en utbyteskultur är det europeiska kulturpasset.
- När det gäller främjandet av flerspråkighet ansåg talarna att det behövs en mer nyanserad formulering. Inte bara förefaller den begärda C1-nivån på engelska vara realistisk, men det kan vara lika viktigt att lära sig det närmaste grannlandets språk, särskilt i gränsområden, eller nationella minoritetsspråk. Flera talare insisterade på ett bättre skydd av minoritetsspråk och regionala språk, eventuellt genom ett bindande instrument. I detta sammanhang framhölls Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och ett förslag var att inrätta en byrå för skydd av dessa språk.
- Angående möjligheterna att dela europeisk kultur lades olika förslag fram: ersätt "bygga upp sin gemensamma europeiska identitet" med "utforska sin gemensamma europeiska identitet" och lägga till "utan gränser" efter "dela europeisk kultur" med preciseringen "på medieområdet" – eftersom det alltid är förvånande att man inte längre kan få tillgång till samma innehåll så snart man har passerat en gräns inom EU. En annan talare var dock tveksam till ett sådant omnämnande, eftersom det inte skulle tjäna upphovsmännens intressen. Ett förslag lades fram om att på ett bättre sätt fira Europadagen och främst på lokal nivå.
- För att skydda det europeiska kulturarvet föreslog deltagarna slutligen följande: att hänvisa till målen för hållbar utveckling och den europeiska gröna given samt till inrättandet av en europeisk stadga för konstnärer och ett särskilt program för skydd av det europeiska kulturarvet.

Slutligen nåddes enighet om inrättandet av ett fjärde kluster för idrott i samband med inkludering, utbildning i en hälsosam livsstil (inbegripet psykisk hälsa), med framhållande av den europeiska identiteten, främjande av en utbyteskultur och skydd av kulturarvet (lokal och regional idrott).

Under diskussionen deltog kommissionens vice ordförande Margaritis Schinas på distans och lovordade arbetsgruppens arbete, särskilt avseende utbildning. Han uttryckte kommissionens stöd för inrättandet av ett europeiskt område för utbildning på grundval av en gemensam läroplan och ett gemensamt system för examina, och betonade att ett bättre finansierat och bredare Erasmus+-program utgör ett viktigt bidrag. Han beskrev den europeiska kulturen som "summan av vår mångfald" som förbinds av gemensamma värderingar såsom förbud mot dödsstraff och social trygghet, som är kärnan i en känsla av tillhörighet till Europa. Han noterade en satsning på en viss konvergens på kulturområdet via program som Kreativa Europa samt främjande av det europeiska kulturarvet genom hjälp till lokalsamhällen att skydda historiska platser.

4. Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordföranden avslutade mötet med att tacka deltagarna för den givande debatten. Hon förklarade att de ytterligare stegen i processen består i en omarbetning av förslagen i enlighet med arbetsgruppens anmärkningar till det ursprungliga utkastet, vilken arbetsgruppens talesperson Marina Zelenetska och hon själv skulle komma överens om. De nya förslagen skulle läggas fram vid nästa möte. Slutligen påminde hon om att frågan om överlappande rekommendationer fortfarande diskuteras och att mer information kommer att ges så snart man hittat en lösning.